

XIV Jornades per a l'Aprenentatge i l'Ensenyament de les Matemàtiques

Maria del Mar Gallego

Ana Belén Petro

Maria Triay

SOCIETAT BALEAR DE MATEMÀTIQUES

EL passat mes de juliol tengueren lloc a Girona les XIV Jaem en les quals tenguérem el gust de participar una vintena de persones de la Societat Balear de Matemàtiques. Les Jaem són unes jornades sobre l'ensenyament i l'aprenentatge de les matemàtiques que se celebren cada dos anys a diferents llocs de l'Estat. A les jornades hi prengueren part unes 900 persones, la majoria professores i professors de matemàtiques de secundària, però també hi va haver una bona participació de primària i d'infantil, així com d'universitat. Com a curiositat podem dir que el 62% dels participants foren dones i la franja d'edat més abundant va ser de 45 a 55 anys i de 25 a 35 anys.

Enguany s'organitzaven en set nuclis temàtics:

- Plantejament i resolució de problemes.
- Pensament i raonament matemàtic.
- Simbolisme, formalització i demostració en matemàtiques.
- Comunicar en, amb i sobre les matemàtiques.
- Modelització i representació en matemàtiques.

- Eines, materials i altres recursos de suport per treballar matemàtiques.
- Connexions i contextos.

Les ponències quedaven emmarcades dins un d'aquests set nuclis temàtics i, així, cada mitja hora es podia assistir a una de les set ponències que es realitzaven simultàniament. Però també hi havia una part més activa, que eren els tallers. Aquests solien tenir una durada de dues hores i la idea era "experimentar" el treball o l'eina que es presentava. Al mateix

temps hi havia, permanentment obertes, tota una sèrie d'exposicions per poder visitar en cas que no hi hagués cap ponència o taller del teu interès, o simplement pel plaer de fer una passejada. En aquest capítol, volem destacar l'encertadíssima exposició dedicada a les dones matemàtiques de la història (Hypatia d'Alexandria, Madame de Châtelet, Sophie Germain, Sonia Kovalévskaya, Emmy Noether...) i la meravellosa exposició de materials didàctics de Maria Antònia Canals. Cada dia es realitzaven dues conferències plenàries, on un conferenciant

convidat exposava algun tema interessant per a tots.

Des de la societat Balear de Matemàtiques vàrem presentar diverses comunicacions i ponències:

En Josep Lluís Pol va presentar la ponència: “(8+1) reflexions entorn a la comunicació a la classe de matemàtiques” a la qual ens explicava com hem de comunicar les matemàtiques als nostres alumnes per tal que les entenguin millor i siguin capaços de comprendre el llenguatge matemàtic present a la vida real.

En Daniel Ruiz i en Josep Lluís Pol presentaren la comunicació: Cent-Mat: un punt de trobada matemàtic on ens explicaren el projecte i la creació del centre d'aprenentatge científicomatemàtic que està en funcionament des del curs 2008-2009.

En Miquel Martorell i en Rafel Cortès ens presentaren: “ExerMath: un entorn d'exercitació matemàtica”, una eina molt útil per a l'aprenentatge i l'exercitació de les matemàtiques.

Na Catalina Amengual i na Maria Triay ens explicaren els nous itineraris científics a Palma: “Matemàtiques a la Seu” i “Matemàtiques a la defensiva”, unes activitats que s'estan realitzant des de fa dos cursos a la Seu i al castell de Bellver de Palma, on es poden descobrir totes les matemàtiques presents a aquests llocs tan emblemàtics.

N'Ana Belén Petro i na Catalina Pol presentaren la comunicació: “Jaume I i Darwin, dos personatges per ensenyar matemàtiques” a la qual ens explicaren les activitats realitzades a les dues darreres fires de la ciència, “Matemàtiques del temps del Rei en Jaume” i “Matemàtiques a la deriva”.

A més d'aquestes ponències i comunicacions poguérem gaudir d'altres comunicacions i conferències plenàries, a destacar la d'Anton Aubanell “un passeig per l'origen del calendari i del sistema mètric”, un relat breu de dues aventures científiques formidables que varen costar segles d'esforços, de ciència i d'il·lusió. Poguérem contemplar el perfil humà de les persones que varen contribuir a forjar aquestes eines i a obrir nous camins per al progrés científic i social.

Hi havia infinitat de comunicacions a escoltar i cadascú va assistir a les que més s'adeien amb les seves circumstàncies.

Enmig de tantes matemàtiques també hi hagué temps per l'esbarjo, des d'una demostració de castellers, fins una vista guiada pels carrers de Girona. El dia del sopar de clausura férem un passeig molt relaxant en vaixell per la Costa Brava i una passejada pels

jardins de santa Clotilde, un reducte de pau i natura on perdre's a descansar.

Després compartirem un fantàstic sopar i una cantada d'havaneres al costat de la mar.

Què més podem demanar a quatre dies?

Vàrem compartir experiències, aprenguérem un munt de coses aplicables a les nostres aules i ens ho passàrem molt bé. S'ha de dir que els mallorquins causarem sensació amb la camiseta que ens férem tots iguals, aviat ens conegueren allà on anàvem. Ara només ens queda esperar a les properes a Oviedo.

